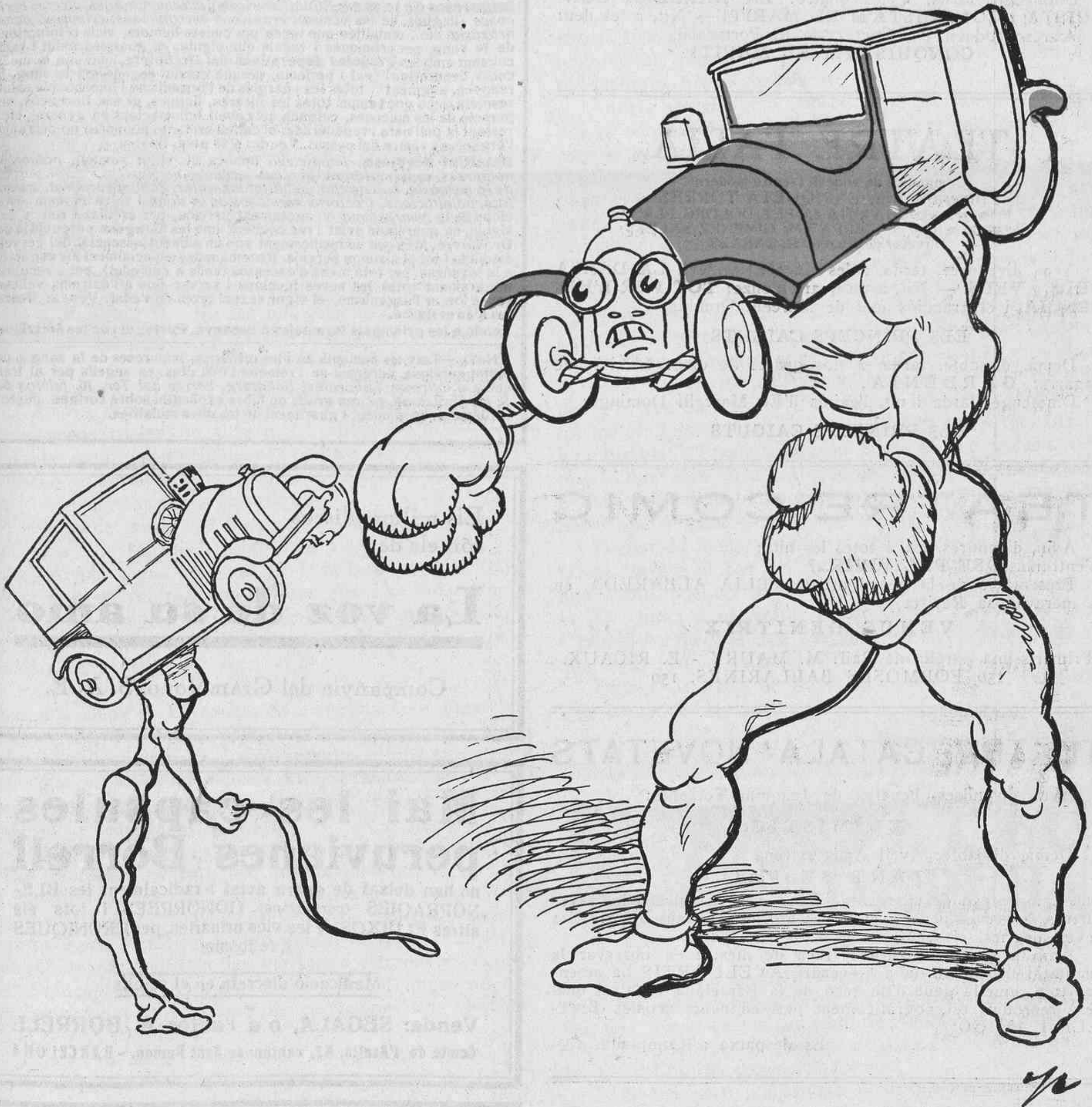

Barcelona, 2 de maig de 1930

La guerra de la Torratxa

ANY LIV - 2653 - 15 cts. - Atrassats, 30

Escenes bíbliques

Goliat a David.—A veure si podem treure aquests que ens posen entrebancs i així podrem fer el que ens doni la gana.

David a Goliat.—Vols dir que arronçaran?

7/2

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de vodevil i grans espectacles de

JOSEP SANTPERE

Primers actors i directors, JOSEP SANTPERE i ALEXANDRE NOLLA
Primera actriu, MARIA FORTUNY

Avui, divendres, nit: ESTRENA del vodevil en tres actes, arranjat per Ramon Portusach,

CONQUISTA'M EL MARIT

Totes les nits, i tardes festives:

CONQUISTA'M EL MARIT

Demà, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc: LA DARRERA CONQUISTA, i l'exitàs, MUSIC-HALL o L'ULTIM AMOR DE MARION. — Nit, a les deu: El picaresc vodevil, en 3 actes, CONQUISTA'M EL MARIT!

Diumenge, tarda, a les quatre: LA DARRERA CONQUISTA i CONQUISTA'M EL MARIT! — Nit, a les deu: el picaresc vodevil, en 3 actes, de R. Portusach,

CONQUISTA'M EL MARIT!

TEATRE TALIA

Companyia de vodevil i teatre modern

Primera actriu: ENRIQUETA TORRES

Primeres actrius: VISITA LOPEZ, DOLORS PLA

Primers actors: S. SIERRA i M. GIMENEZ SALES

Director de escena: R. CARALT

Avui, divendres, tarda, a les cinc: El vodevil LA DANSA DELS 7 VELLS. — Nit, a un quart d'onze: TOT PER L'HERÈNCIA, i el grandios èxit de Marcellí Domingo

ELS PRÍnceps CAIGUTS

Demà, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc: L'exitàs de Sagarra: GARDÈNIA.

Diumenge, tarda i nit, l'exitàs d'En Marcellí Domingo:

ELS PRÍnceps CAIGUTS

TEATRE COMIC

Avui, divendres, nit, i totes les nits:
L'entremès, ¿SE PUE VIVIR...?

Presentació de la genial artista CÈLIA ALBAREDA, en la meravellosa Revista

VENUS GENITRIX

Primeríssima parella de Ball: M. MAURY - E. RICAUX.
150 FORMOSSES BALLARINES, 150

TEATRE CATALA NOVELTATS

Avui, divendres, benefici de Joaquim Torrents:

EL MÍSTIC

Demà, dissabte: Avelí Artís estrena

TANT SE VAL

una cinquantena de personatges amb els seus vicis i les seves virtuts, les seves penes i les seves glòries, els seus dolors i les seves alegries, els seus amors i els seus odis.

Amb la seva indiscutible traça de mestre en observar la realitat i trasplantar-la a l'escenari, AVELÍ ARTÍS ha arrencat tota aquella gent d'un recó de la Barcelona vella, el qual serà reproduït escenogràficament pels eminents artistes BATTLE i AMIGÓ.

Es despatxa a Comptaduria

TEATRE APOLO

Avui, divendres, nit, i totes les nits: El formidable èxit de la temporada,

LA ROSA DEL AZAFRAN

Demà, dissabte, tarda i nit.

BENEFICI DE EMPAR SAUS

VIES URINÀRIES

Impureses de la sang - Debilitat nerviosa

Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellos descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc., de l'home, i *ulovitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *fluíxos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Soivre**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que neces-

siten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda 5'50 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sífilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *ulceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Pindoles depuratives del Dr. Soivre**, que són la medicació depurativa real i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronscos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundant, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *poluacions nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fadiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potenciàls del Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: Pesse-tes 5'50 el flascó.

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a *Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16. telèfon 544 S. M. Barcelona*, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desentrellament, tractament i guariment de les dites malalties.

Els millors discos
són els de

La voz de su amo

Companyia del Gramòfono, S. A. E.

Mai les càpsules peruvianes Borrell

no han deixat de guarir aviat i radicalment les **BLE-NORRAGIES** (purgacions) **GONORREES** i tots els altres **FLUÍXOS** de les vies urinàries, per **CRONIQÜES** que fossin

Medicació discreta en el seu us

Venda: **SEGALA**, o a l'autor **A. BORRELL**
Comte de l'Asalto, 52, cantonada Sant Ramon. - BARCELONA

ANTONI LOPEZ

IMPRESSOR

Carrer de l'Om, 8

BARCELONA

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

CRÒNICA

El Primer de Maig

PRIMER de maig.

Les fàbriques reposen avui.
Lirismes democràtics.

Hi ha una multitud blava que va
pel carrer, sota una bandera roja.

Les muntanyes s'omplen de famílies aburgesades i cordials que immediatament fan tradició de totes les innovacions. Reis, presents; Sant Josep, crema; Primer de maig, forada; Tots Sants, panellets; et-

cètera, etcètera... Primer de maig és sempre una excursió civil. Camp, brases de foc; cançons i afirmació social. Un míting, uns articles, un altre motiu liberal de proclamació de drets, etc... Sentimentalismes polítics que serveixen per a donar la sensació d'una aspiració unànime, però quasi mai, una voluntat per a imposar-la.

Primer de maig; cel blau, sol brillant, primavera social. Uns fets sagnants, ocorreguts als Estats Units, que serveixen per a una proclamació de la força representativa del proletariat internacional. Festa que s'ha fet burgesa, car ha anat encabint-s'hi el sentiment del petit comerciant; del petit industrial; del petit burgès; de l'home mitjà — intel·lectual, artista, etc., etc...

Primer de maig; ahir, data que feia por, car venia a ésser una mena de Divendres Sant proletari, en aquest dia la força del Treball impedia tota actuació en nom d'una voluntat colectiva, com el dia esmentat semblava que era això que en diem el "clero" el que anava satisfet pel carrer per haver deturat els tramvies i com dient: "Tot això ho he deturat jo!"

Primer de maig; galanies proletàries. Jocs florals socials. Cançons llampants en què la llibertat, el progrés, la pau dels pobles, etc., etc., s'agermanen en mig d'unes notes estridents i brillants, que també perdran, amb el temps, el seu significat revolucionari, com ara "La Marsellesa" es canta davant les majestats estrangeres de pas per França, sense que cap d'elles temi la impressió que pot fer damunt les multituds les excitacions a la violència i a la revolta de l'himne.

Primer de maig; "bon dia" social, que aquest any és una manifestació cívica en tornar a repetir al govern l'ampliació d'una amnistia total i necessària per a la tranquil·litat dels esperits i per a la reintegració d'un règim de justícia precís i immediat; amnistia que Barcelona demana, no com una mesura de bon govern, sinó com un deure de reparació a la gent que ha patit, sis anys, quatre mesos i tretze dies, un poder personal i lamentable que ha posat en ridícul la vertadera significació de l'Estat...

Els primers de maig han tingut a Barcelona representacions polítiques i socials diverses. Foren de moment els anarquistes els qui celebraren el primer de maig; després seguiren els socialistes, i més tard, en l'hora crucial del radicalisme, aquest partit. Més tard, molt més tard, quan el catalanisme, com a consciència, s'introduí en l'obrerisme, fou aquell qui celebrà el primer de maig, i aquest any, són el que en diem les forces vives de la ciutat les qui honoren el treballador amb un homenatge a l'obrer que se celebrarà a l'Exposició.

Aquest homenatge a l'obrer no és pas un acte de fervor al bon obrer, és a dir, al xiroi obrer que representen com el bo perquè no protesta mai, ni es queixa quan li retallen el sou, i calla quan hi ha garrotades, o sofreix quan és vell i el deixen de banda... Això seria un sarcasme, i jo no crec, sincerament, que les classes vives que dirigeixen aquest homenatge vulguin fer aquesta broma.

El que passa és que l'obrer català té una sensibilitat intel·lectual, i un amor a la feina, que tant li és sota un règim burgès com sota una direcció socialista, i és conscient de la seva feina, i això és d'agrair i de respectar. L'homenatge d'aquest any, doncs, no és una mascarada de festa major d'aquelles que indignen per la comèdia que s'hi representa. Es Llimona, el magnífic escultor de les maternitats tendres i els treballadors virils, qui ofrena una estàtua a l'home del món blau; al que treballa i fa una "Obra Ben Feta", al que ha fet possible la realització material d'una Exposició que és l'exemple viu d'un poble que treballa i canta.

Primer de maig; aquesta reverència de la burgesia catalana davant el pas del treballador, hauria de tenir una alta transcendència política i social; hauria d'humanitzar la fatal lluita d'interessos, d'una manera menys feréstega i criminal com fins ara. La lluita és necessària, però cal que sigui pròpia d'una civilització superior.

Primer de maig de Barcelona, hora digna d'amnistia i de comprensió!

FRANCESC MADRID

Realment són xocants els esforços que fa l'"Hoja Oficial" per semblar regionalista. És probable, de totes maneres, que aquest esforç no acabi de complaure a ningú. No m'estranyaria que en algunes oficines els semblés que en la seva actitud ha degenerat força.

El que sí, però, pot afirmar-se és que els seus redactors no saben on són. Així, per exemple, el seu editorialista, després de parlar de la diada de Sant Jordi, de la nostra història, de les nostres tradicions i dels nostres ideals, comparava l'ànima de Catalunya a una espasa de Toledo.

A un hom els ulls li feien pampallugues, després de llegir aquesta samfaina de catalanisme toledà.

CONVERSA

—Heu anat a rebre En Compte?

—Sí; però hem anat amb compte a rebre.

UNA ALTRA CONVERSA

—Què fas, amb aquest maletí ple de cotó-fluix i àrnica?

—Em preparo per anar a l'estació de França.

—Potser valdria més que per anar-hi així, t'ho deixessis córrer...

Savis d'ocasió

Corren per Barcelona una colla de savis d'ocasió que no solament no tenen la cultura general més elemental, sinó que són uns ases perfectes. Han llegit quatre llibres i un parell de revistetes d'aquelles que a totes les Redaccions van directament al cove, i aquestes lectures, mal digerides, els han produït una ebullició mental tan lamentable que, empacats en el silenci total que el públic fa al seu entorn, s'han cregut uns dictadoretts de les idees modernes.

Amb el bé de Déu d'Acadèmies i d'Escoles que tenim a Barcelona seria una gran obra de caritat donar a aquests nois una instruccioneta necessària per tal que aprenguessin, almenys, a ésser ben educats, i a tenir una cultura general que els fa molta més falta que aquest garbuix de conceptes mal assimilats amb els quals pretenen fer tronar i ploure.

La majoria no saben ni escriure. No saben fer quatre ratlles sense donar el trist espectacle d'omplir-les de faltes garrafals. No tenen, és clar, estudis universitaris, però aquesta no és una excusa que els disculpi de saber escriure correctament.

Un criteri liberalíssim per part de moltes publicacions que els donaren hospitalitat, va haver de restringir-se de seguida a conseqüència de les justes protestes de la gran majoria de lectors que no volien llegir les bacinades i grolleries que escrivien habitualment els savis esmentats. I és que a la llum del dia es veïa aleshores d'una manera diàfana tot el que podien donar de si aquesta colla de saviets neguitosos tot el talent dels quals s'ha de manifestar insultant grollerament els que no pensen com ells i escrivint estupideses de tots els calibres.

La cultura catalana ha de recollir totes les manifestacions de l'art i de la literatura, però seria criminal permetre que quatre noiets que es diverteixen des del cafè projectant excentricitats i elaborant anècdotes per crear molèsties a les persones dignes, s'atribuixin una representació, per cubista que sigui, de l'espiritualitat catalana. Ells cerquen la polèmica; bufxen amb l'insult barroer per provocar reaccions, però les persones de sentit comú els deixen isolats perquè no és humà polemitzar amb gent sense cultura que, per ignorar, àdhuc ignoren completament les regles més elementals de la correcció.

DOMÈNEC DE BELLMUNT

P. S. — M'acaben de donar una lletra signada pel senyor Gasch en la qual aquest senyor desmenteix la meua informació, apareguda en aquestes mateixes columnes fa dues setmanes, segons la qual els sobrerrealistes senyors

Dalí i Buñuel havien mort un gos a cops de sabata per filmar aquesta escena en una producció d'avantguarda. Aquesta informació me la transmeté davant de molts testimonis el periodista Josep Maria Planes, el qual em digué que havia estat testimoni presencial de l'escena esmentada.

Ja no cal dir com, si no és cert, rectifico gustosament i presento les meves excuses als senyors Dalí i Buñuel contra els quals, ben diferentment del que creu el senyor Gasch, no sento cap "bola" personal.

El senyor Dalí, al qual no tinc el gust de conèixer, mereix els meus respectes com artista, però, en canvi, no me'n mereix cap quan insulta, per exemple, la memòria de Guimerà o quan es comporta com un excèntric de l'art o la literatura. El propi senyor Gasch, al qual tampoc no tinc el gust de conèixer, em mereix respecte quan es comporta com un assagista lleial, però mereix tot el meu menyspreu quan fa d'energumen.

D. DE B.

LA PRIMAVERA D'AQUEST ANY

Aquest any a Catalunya, sobretot a Barcelona, ha passat una cosa estranya amb la Primavera. Aquest any la Primavera ens ha semblat més Primavera que mai.

Hi ha hagut dies núvols, com en les altres Primaveres, però a nosaltres ens ha fet l'efecte que el cel era blau; ha plogut i no hem sentit la pluja; ha fet fred, i ens semblava que ja començava a fer calor. Es cert que encara — talment com pels volts de Tots Sants — hi ha hagut castanyes, sobretot a la porta de les estacions. Tal vegada això ha estat fet en obsequi als forasters i com un atractiu més de l'Exposició. El cas és que d'aquestes castanyes, al revés d'altres vegades, ningú no n'ha fet massa cas.

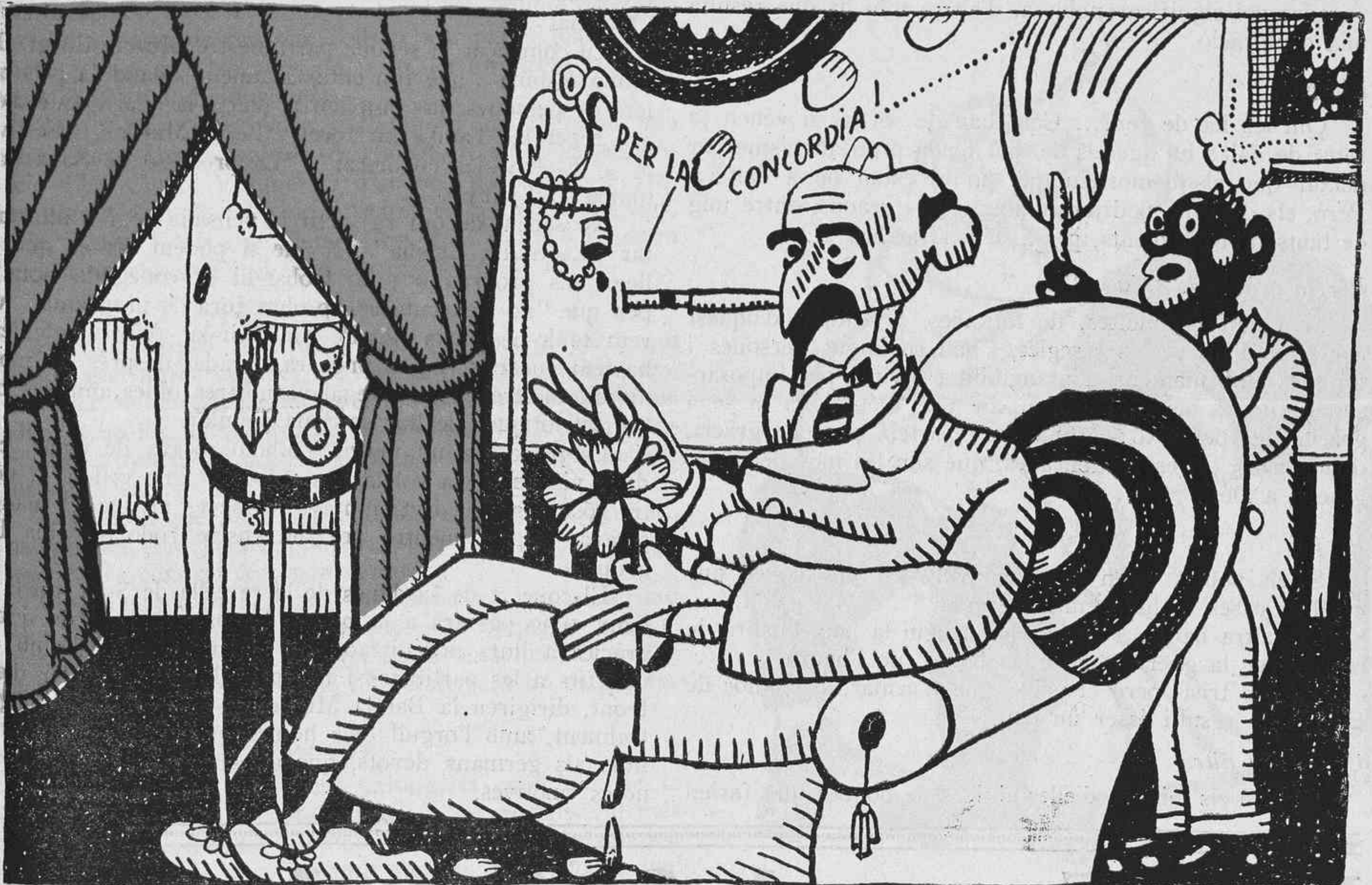
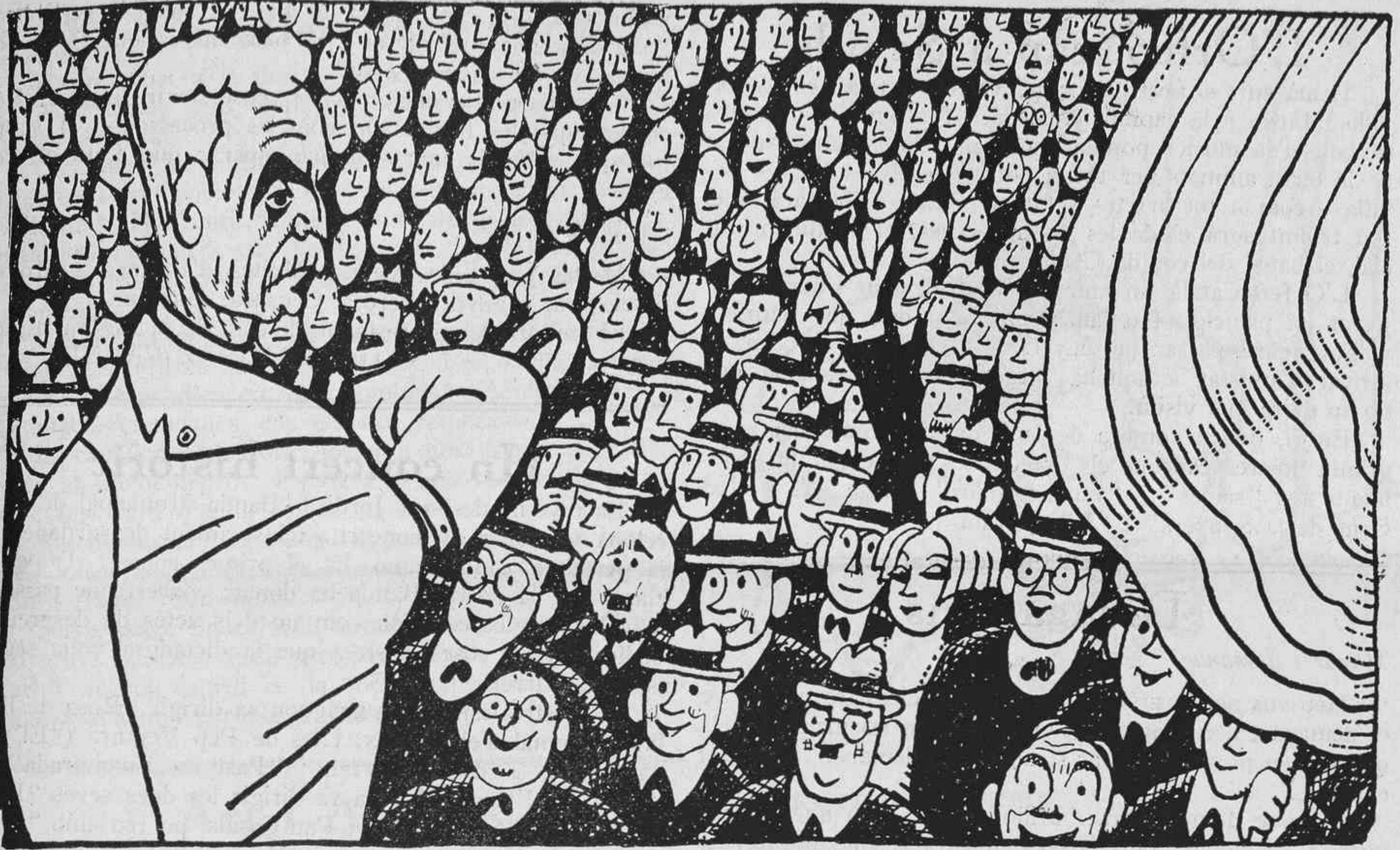
El fet és que aquest any — deixeu-nos, d'alegria, posar una mica cursis —, les orenetes han volat més i han xisclat més que altres anys; les roses han fet més olor, les noies — que cada Primavera semblen ressuscitar — han ressuscitat amb més alegria. El dissabte de glòria ha estat més de glòria que mai, fins pels autors les obres dels quals no han plagut al públic.

Durant aquests sis anys darrers la Primavera havia perdut importància. Si en tenia alguna, era pels sastres, les modistes i els barretaires. A nosaltres la Primavera, encara que comencéssim a suar, ens deixava freds.

Aquest any ha estat ben bé altra cosa. Mai no ens havia semblat una Primavera tan primaveral, mai l'havíem sentit amb tant goig. I no és pas que ens haguem enamorat — ja ens ha passat l'edat d'enamorar-nos —, ni que haguem tret a la rifa.

No, no: és un fenomen estrany, un fenomen més espiritual que físic que — n'estem segurs — sols s'ha observat a Catalunya.

VIRAI

Cap i cua

L'Orfeo, cap a Sevilla

Demà surt el nostre gloriós "Orfeo Català" cap a Sevilla. Marxa a la capital andalusa a fer sentir les nostres cançons i la música popular catalana. Els cantaires surten de la terra animats per tot el poble que els estima. A Sevilla — com a tot arreu — l'Orfeo Català triomfarà, i el seu triomf serà el de les nostres coses, el sentiment racial, el batec del cor de Catalunya.

L'Orfeo Català no anirà a Madrid, com s'havia projectat en principi. Ho lamentem. Som dels que hauríem volgut veure passar la senyera per la Porta del Sol en senyal d'amistat a aquella intel·lectualitat castellana que no fa gaire ens visità.

En fi, que a l'ombra de la "Giralda" centenària desgranin nostres cançons els orfeonistes, i que per uns moments les "saetes" i "fandanguillos" deixin pas a "El Cant de la Senyera" i "L'Emigrant"...

Divagacions

Manar i demanar

Heu-vos ací dos verbs d'incongruències. De manar ve el demanar, i, en canvi, els que demanen no manen; i els que manen no volen donar si no els ho demanen, i encara, encara...

Cal que donin, però... Millor dit, caldria que no haguessin de donar, puix això demostraria que no havien de seguir manant. I que els que usen el verb demanar, es treguin el més prompte que puguin el *de*, que, si mantes vegades vol significar noblesa, d'altres n'hi ha que resulta una denigració.

Eleccions.

Qui les ha de fer?... Com han de sortir, si vénen ja fetes de dalt? Es que els de dalt tenen prou altruisme per deixar que els demostrin que no hi estan bé a dalt?... Però, els de baix, podran muntar gaires graons, entre mig de tants d'impediments, per a demostrar-ho?...

Per la gràcia de Déu

Se n'han fet moltes, de totxades, a l'empar d'aquest concepte. Fins segles i segles, s'han sostingut persones i famílies amb mantells d'intangibilitat divina, per imposar-se els menys als més. Voleu dir que Déu dona la seva gràcia així per això?... Que en reparteix poca de gràcia, doncs, a les terres republicanes, que són les més del món, gràcies a Déu.

La pau

Si els pobles volen viure en pau, per què deixen que en llurs cases hi hagi tants sabres?

Per altra banda, el poble que vulgui la pau, l'haurà de copsar per la guerra, car a les bones, no l'haurà.

Es ben trist, però el poble s'ha d'armar, si en lloc de la pau no resulti ésser un pau.

Coses mal dites

D'entre els milions d'elles eixides de boques que farien

millor tancades, cap com la de dir: "si volen la república, l'han de guanyar al carrer"... Pobre carrer, què li has fet al que va dir aquesta cosa?

No seria millor deixar-la fer sense sortir de casa? Recordem que les burles són com les processons... I sobre tot, que val més anar-se'n que esperar que a un el treguin.

"Mot de la fin"

Moltes ganes de llegir... Moltes d'escriure... Moltes de respirar a gust... Però... Censura, censura...

El millor, doncs, resta al dipòsit de la nostra estilogràfica...
LLUÍS RAMIREZ CARULLA

Un concert històric

La revetlla de Sant Jordi, la Banda Municipal de Barcelona va donar un concert exclusivament de sardanes, a la plaça de Sant Jaume. Es el primer concert d'aquesta classe que la nostra Banda ha donat; concert que passarà a la història barcelonina com un dels actes de desgreu dedicats a les coses nostres que la dictadura volia segar de soca i arrel.

El mestre Lamote de Grignon va dirigir "Rosa de Folló", original d'ell mateix, i les de Pep Ventura ("El toc d'oració"), i d'En Garreta ("Pastora Enamorada" i "Juny"). N'Enric Morera va dirigir les dues seves "Festa Major" i "A la plaça"; Pau Casals, ho féu amb "Festívola", de la que n'és autor; Manén agafà la batuta en "El cavaller enamorat"; Català ho va fer amb "La processó de Sant Bartomeu", i Lamote (fill) dirigí la seva "Nupcial".

En començar la segona part, mestre Morera dirigí "La Santa Espina", que fou entusiastament aplaudida pels milers de persones que omplien la plaça, la qual hagué d'ésser repetida. També ho foren "Festa Major", "Festívola", "El cavaller enamorat", "La processó de Sant Bartomeu" i "Juny".

No sabem de qui va sortir la pensada de fer interpretar "La Santa Espina". El que sí podem dir és que en llegir els programes i no trobar-hi la coneguda nota al peu que "no s'executarà cap obra fora de programa", vàrem tenir-ne mitja illusió, fins oir-la. Afortunadament, havíem encertat, i per primera vegada, després de molts mesos, mestre Morera regalava nostres oïdes amb les notes patriòtiques de llur sardana popular.

La plaça era un nervi. Tothom picava de mans, cridava visques, feia voleiar mocadors... Una velleta al nostre costat, a peu dret, juntava les seves arrugades mans i picava, picava, mentre pel seu rostre rodolava una llàgrima.

El concert de sardanes de la revetlla de Sant Jordi de l'any 1930 passarà a la nostra història. N'hem de donar gràcies a llurs organitzadors i als mestres que, amb els ulls fits a les partitures i l'esperit al patró cavaller d'enfront, dirigiren la Banda Municipal de Barcelona, magistralment, amb l'orgull dels homes que dediquen uns minuts als germans devots, que al seu redós escolten llurs notes emotives.
D. D.

Estat Espanyol, Societat Anònima

PER M. RUBIÓ TUDURÍ I N. MART

Un volum de més de 200 pàgines, 4 pessetes

El Cavaller Sant Jordi

Ha retornat a la nostra terra.

Aquest any hem sentit més oloroses les flors. L'aire no les ofegava.

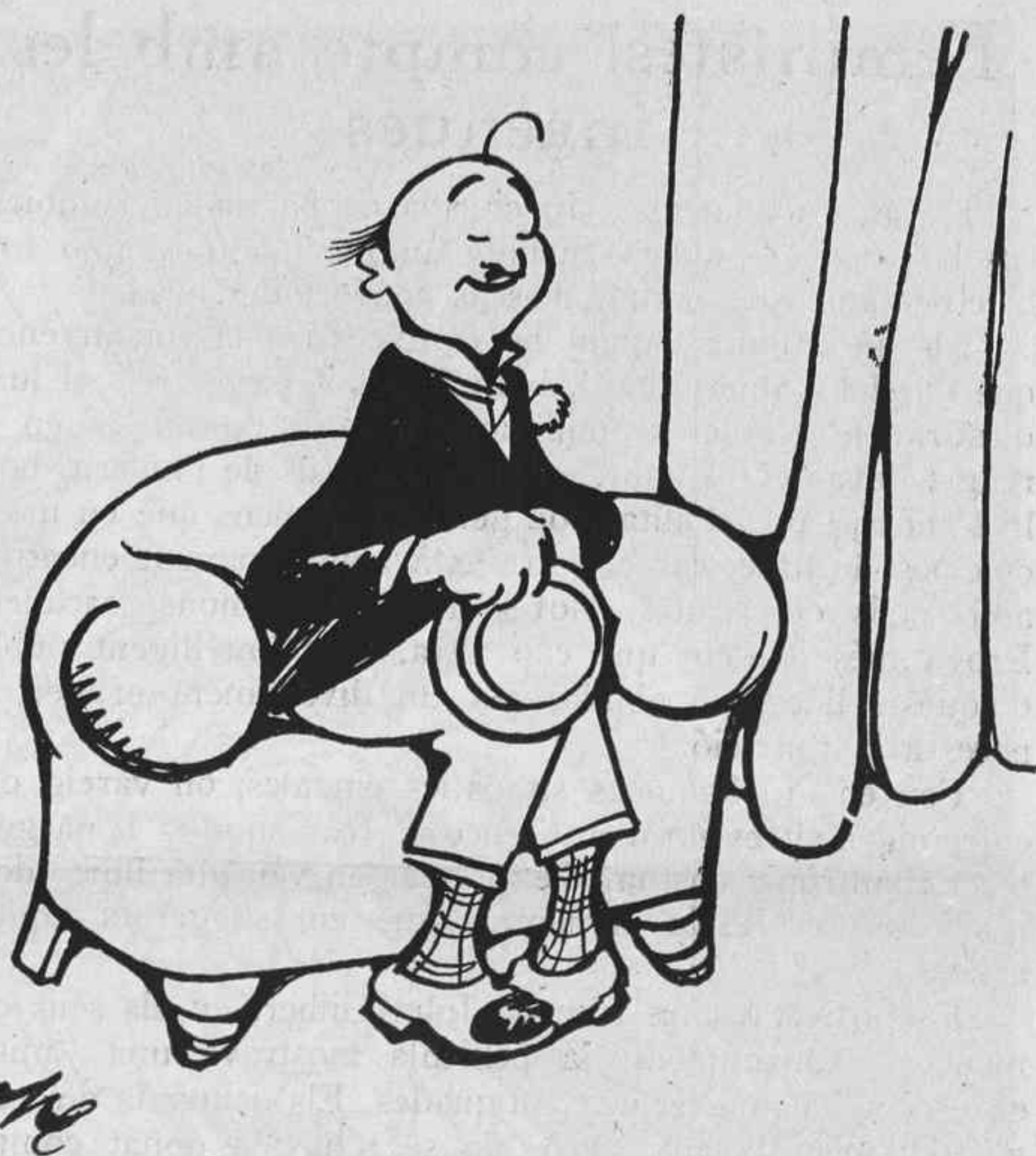
Catalunya ha entrat novament en el vell casal de la Diputació, i el poble s'ha passejat per on teníem la Mancomunitat. Ha sentit fretura de tornar-li-hi a veure. El pati dels tarongers ens ha semblat més bell, i per uns moments havem reviscut aquells dies que ja retornen sortosament.

Les festes populars de Catalunya havien estat proscrietes. Els nostres sentiments ferits. Les diades catalanes que amb tant d'encert han combinat l'Ajuntament i la Diputació ciutadanes, ens els van retornant.

El cavaller Sant Jordi torna a nosaltres i pega llançada al núvol negrós. En davalla una rosada de primavera que farà que la collita sigui ufana i esplendorosa.

Els homes amb un ideal sagrat li han retut honors. Les dones, amb unes flors en son pit verge i una llaçada d'or i flama, l'han adorat.

Salve, patró Sant Jordi, cavaller de la terra nostrada! La prova ha estat dura, però ara rebrota amb més ufana l'arbre sagrat, aquell en la soca centenària del qual hi ha gravada una paraula d'absoluta majestat!

ESPERANT QUE SURTIN

—Caram, sí que tarden a sortir!

Art i Artistes

GALERIES LAIETANES

Seguint la tanda d'exposicions del Círcol Artístic, ara ens presenten un floret d'obres de lo bo i millor dels pintors de la casa; de cadascú d'ells n'hem parlat mantes vegades, i com que treballen de ferm, en tornarem a parlar quan exposin individualment.

Sols a títol informatiu parlarem d'una formosa tela d'En Casas Abarca, valenta de colorit; d'una bella composició d'En Carles Vázquez; i d'un bell jardí d'En Ferrater. Després hi ha teles de l'Agapit Casas, d'En Galwey, d'En Planas Dòria i de molts altres, tots ells que honoren la casa on exposen i el Círcol a què pertanyen.

* * *

A les mateixes Galeries exposa l'Ochoa, pintor a qui hem elogiat altres vegades, salvant sempre la condició frívola, per no dir descarada, del seu art. Ara trobem que n'ha fet un xic massa; la tècnica no ha millorat i, en canvi, ha extremat la nota diguem-ne realista per no dir pornogràfica.

Les dones que pinta són malaltisses de cos i d'ànima; maquillades com hetaires de poc preu i abillades o millor despullades com correspon al gremi.

Cregui'ns l'Ochoa, i, si evoluciona cap a la veritat, no li regatejarem uns elogis que pot conquerir amb el talent innegable que té; pintant amb cantàrides, es poden excitar els vells o els nois de l'institut, però no es pot fer art de cap mena.

* * *

L'eivissenc Tarrés és un paisatgista enamorat de la seva illa, i diem paisatgista perquè de les figures val més no parlar-ne encara. La qualitat que de veres pot elogiar-se d'En Tarrés és la suavitat amb què coloreix i lo bé que entona les llums; de dibuix no està del tot fet, però és ja un pintor estimable i en qui es veuen les condicions que porta per a fer-se un nom.

BORIEL

EL PUPÍ "CORRIDO"

—No estàs tan alegre com abans.

—Es que ara se m'ha acabat la menjadora.

Feministes! compte amb les ingènues

He anat al cinema. Un cinema de barriada, d'ambient casolà, i on el públic s'installa amb comoditat, amb tota la comoditat que permet l'escàs confort del local.

Els dies feiners, quan no és excessiva la concurrència que omplena aquest local, hom fins pot permetre's el luxe d'estirar les cames tranquil·lament, bo i posant-les en el rengle davanter. També, en els dies freds de l'hivern, hom hi té menys probabilitats de gelar-se els peus que en molts cinemes de luxe, car el terra està abundantment encatit amb pells de fruites, clofes d'avellanes, nous, cacauets. Prova més evident que cap altra, que l'intelligent públic d'aquests llocs, no oblida, per un divertiment efímer, la necessària nutrició.

Fou en un d'aquests simpàtics cinemes, on vàreig oir, entremig d'altres no menys sucosos (car aquesta bona gent té el filantròpic costum d'expressar en veu alta llurs idees i acudits) el festós comentari que em suggereix aquest article.

Es projectava un film de John Gilbert en els seus començos. Naturalment, la pel·lícula mostrava una "misse en escène" i una tècnica antiquades. Els ocupants del rengle del meu davant, però, no se n'havien donat compte encara. Va ésser solament cap a més de la meitat de la pel·lícula quan el protagonista, davant el perill que l'amada l'abandoni, amb gest historiat i — no cal dir-ho — completament en desús actualment, s'agenolla als seus peus i, amb la mà damunt del cor, li diu "T'estimo, t'estimo; no em deixis".

Fou precisament en aquell instant, quan al rengle del davant, una noia, amb ingènua entonació, exclama dirigint-se al seu acompanyant: "Aï, mare! ¿oi que és antiga, aquesta pel·lícula?"

Oh divina ingènua! Quines divagacions encomana el teu comentari gens intencionat! Ell encarna el sentit de tota una època.

Sí, tan passat de moda resulta aquest gest amanerat de l'actor de cinema, com ho és el seguir una noia pels carrers dies i dies amb la corresponent plantada, a la vorera del davant de casa seva i — ja més endavant — quan s'ha aconseguit intimar un xic amb la interfecta, el protocolari canvi de signes, que era la delícia major de l'adroguer del cantó.

Oh divina ingènua! El teu comentari al gest de l'home agenollat davant l'estimada, i amb la mà al cor (no cal oblidar-ho), ha enderrocat en un instant les teories que amb constància digna de millor premi, volen inculcar-vos les senyoretetes feministes...

PERE GUARDIOLA

Discos

La Companyia del "Gramofono", sempre atenta als desitjos del públic, publica, aquest mes, les obres de més palpitant actualitat.

—"El desfile del amor", pel·lícula sonora cantada pels dos asos de la pantalla Maurice Chevalier i Jeanette MacDonald, que canten meravellosament els valsos i fox, inspiradíssims, de tan celebrada pel·lícula.

També les orquestres Jack Hylton i High Hatters han impressionat trossos escollits de "El desfile del amor", per cert molt ben interpretats.

—Entre les celebritats, publica aquest mes "Aida", de Verdi. Elisabeth Rethberg i G. Lauri-Volpi canten magistralment dos trossos del tercer acte de la inspiradíssima obra de Verdi.

—"Totti Dal Monte", amb la seva veu potent, clara i dolça, canta "La Sonàmbula" i "Falstaff"; per la clara sonoritat, aquest disc deu figurar en la collecció de tot bon aficionat a l'òpera.

—"Tosca"—"E Lucevan le stelle"—i "El Trust de los Tenorios", jota, són els fragments que ha triat Fleta per a lluir les seves facultats vocals i de dicció, amb les que obté un triomf personal que augmenta la fama que ja té conquistada.

—Fritz Kreisler ha impressionat dues peces espanyoles: "La vida breve", de Falla, i "Tango", de Albéniz, arranament per a violí pel mateix Kreisler, que les interpreta amb tota cura d'una manera inimitable.

—L'Orquestra Simfònica de Filadèlfia, dirigida pel mestre Stokowski, interpreta Preludi de l'acte I i Entreacte de l'acte IV de l'òpera "Carmen" i "Festival de Pasqua Russa", de Rimsky Korsakow; la melodia i la inspiració de les obres i l'ajustada interpretació, sota la batuta del seu director, fan d'aquesta orquestra una de les més apreciades.

—Orquestra Filharmònica - Simfònica de New-York, "Sinfonia núm. 4 en re mayor" (Haydn); per la seva riquesa melòdica, aquesta composició es destaca gairebé de tota la producció del gran músic. La interpretació mereix tots els elogis.

—Orquestra Filharmònica de Viena, interpreta "El Murciélagu", admirable vals del famós compositor J. Strauss. Ningú com l'Orquestra Filharmònica de Viena pot sentir aquesta mena de música.

BAMBI

Pampallugues

Es dona de bordell... o cabaret?...
Fa olor, o baf, d'església, resclosida?...
No ho penses pas. Volies fê el distret,
i t'ha fallat la vista, encuriosida.

Avui, t'has deixat caure al mateix lloc,
i en veure-la venir, mig te'n dolies.
Ha passat. L'has seguida poc a poc,
jugant amb un cabdell de fantasies.

Dos dies que la veus, i ja la vols,
com un infant que vol una joguina.
La teva rectitud s'ha tornat pols,
davant una doneta... de pell fina.

Tres dies que la veus, i, decidit,
vols anar-hi per veure si t'escolta.
En veure-la venir, t'has enrogit
i no has tingut la veu prou desimbolta.

—No sóc home, si avui no li dic res —,
t'has dit en esperar-la per quart dia.
Ha passat amb un altre... el seu promès?
Mirant-los, has rigut, amb ironia.

JOAN JANER

Els Jocs Florals d'enguany

Després de sis anys de no poder cantar, quina veu tindran, aquesta vegada?

Retornen els Jocs Florals

Diuenge els nostres poetes, en el Palau de la Música Catalana, deixaran sentir les seves veus en llegir-nos llurs composicions premiades.

Diuenge retornaran els Jocs Florals a la nostra ciutat. Enyoràvem aquesta gaia festa, sí. L'enyoràvem perquè és diada de poesia i amor. L'enyoràvem com totes les coses de casa que durant sis llargues anyades restaven amagades.

Els Jocs Florals, festa de cultura, centenària, de tradició pairal, no mereixia ésser befada, i per això va amagar-se. Demà passat torna a nosaltres, més jove que mai. Tornarem a sentir els nostres poetes, veurem la Reina de la festa, oïrem els discursos de costum i juntarem les nostres mans en senyal d'amistat sincera.

La resta—els sis anys perduts—ens haurà passat com un somni...

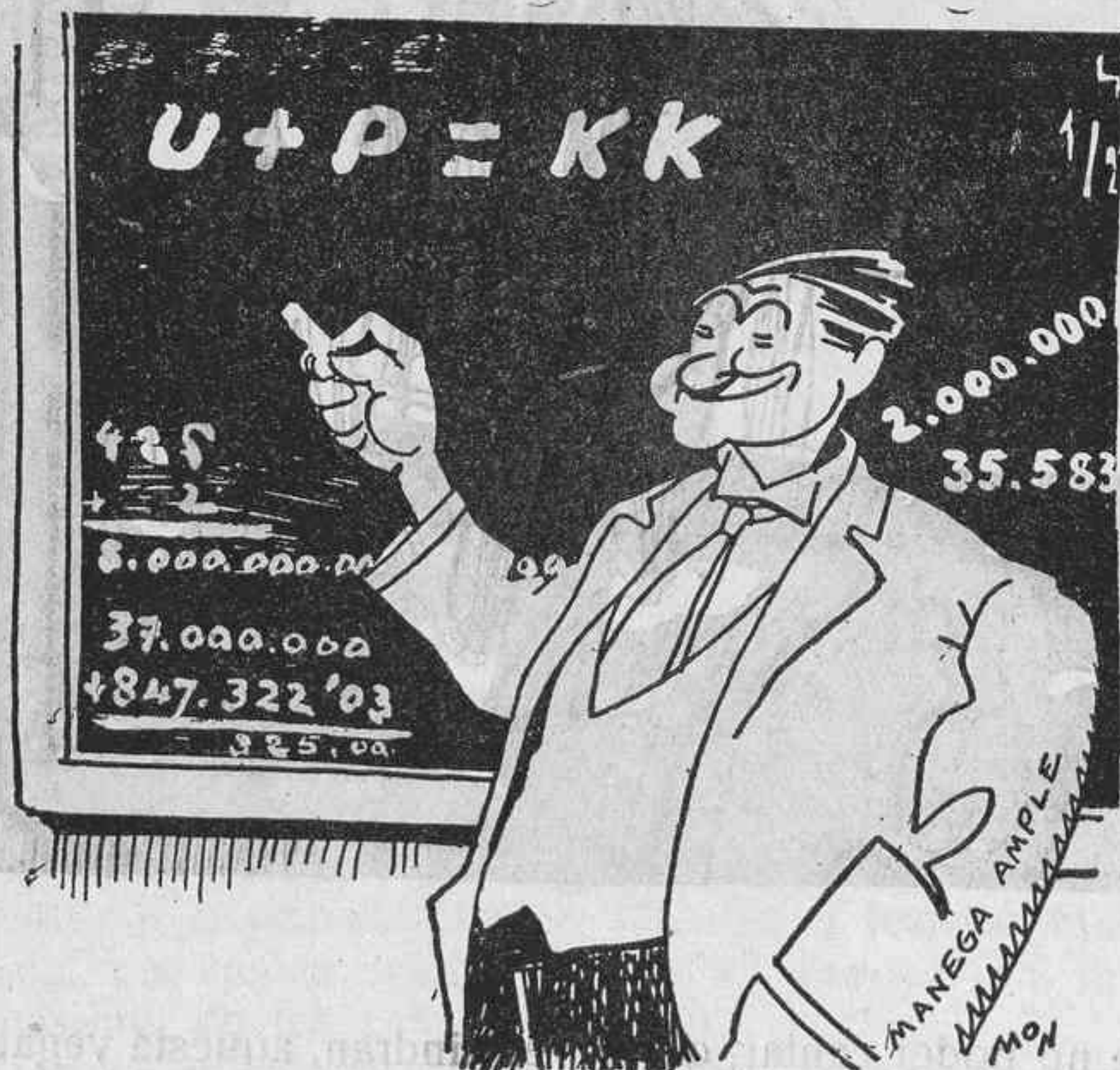

Diccionari Filosòfic, de Voltaire. Tria i traducció de Domènec Guansé. Pròleg de Gabriel Alomar. VI volum de la "Col·lecció d'Obres Selectes".

No cal pas que ara vinguem nosaltres a descobrir-vos Voltaire. Fariem riure, i nosaltres, quan parlem de llibres, no podem fer riure.

Voltaire, a Espanya—i a Catalunya—, és més conegut per les seves novel·les—"Càndid", "Zàdig" són les més llegides—que pel seu "Diccionari filosòfic".

I el "Diccionari filosòfic" és la seva obra cabdal i una de les més importants que ha produït al món el pensament humà. Cal llegir el "Diccionari filosòfic", per veure la potencialitat intel·lectual, la noble força satírica que hi havia en el seu autor. Llegint aquesta obra—que hom no pot deixar de llegir—hom comprèn que Voltaire fos la primera figura literària del món

Problema que no necessita explicació

No hi ha manera de fer callar aquest lloro?

vers els últims temps de la primera meitat del segle XVIII. Voltaire sabé fer d'aquesta glòria una força per a combatre la hipocresia, el fanatisme, la superstició.

Aquesta és la primera vegada que es tradueix al català el "Diccionari filosòfic", de Voltaire. Com que es tracta d'una obra molt voluminosa, sols ha estat possible publicar-ne una tria. La tria i la traducció han estat fetes amb encert per Domènec Guansé, la labor del qual és sempre tan pulcra i digna d'elogi.

L'obra—publicada en la benemèrita "Col·lecció d'obres selectes"—porta un magnífic pròleg de Gabriel Alomar, estudiant la figura i l'obra de Voltaire.

ALTRES LLIBRES REBUTS A.

ALTRES LLIBRES REBUTS

Cua de gall. Poemes de Sebastià Sánchez-Juan.

Divagacions. Sebastià Sánchez-Juan.

24 horas fuera del colegio, novella de Valentí de Pedro.

El sonido trece, comèdia de Marius Verdaguer.

NOTULLES

Pere Coromines

Acaba de publicar un llibre nou. Un llibre nou de Pere Coromines sempre és una gran cosa.

Lluís Capdevila

Ultra la tercera edició de "Memòries d'un llit de matrimoni"—edició corregida i augmentada i amb un pròleg que farà sensació—, Lluís Capdevila prepara dos llibres nous: "Memòries d'un ex-jove" i "Per Catalunya".

Una bona millora

El carrer de l'Arc del Teatre, amb els seus cataus i cosmopolitisme, ha estat objecte, en part, d'una bona millora. Des de llur sortida a la Rambla fins a l'encreuament amb el carrer de Lancaster, han estat suprimides les voreres, que no hi feien cap falta, i empedrat de nou.

Aquell carrer, que des de l'arc del teatre Principal era mirat amb certa recansa per bona part dels barcelonins, té ara un caire bonic i tranquil. Sembla un recó de poble.

No podem per menys de felicitar el regidor del districte, senyor Roure, per llur encert en patrocinar aquestes obres. Amb un xic d'interès, els anomenats barris baixos de la nostra ciutat podrien embellir-se, i no serien el "papu" per a molta gent.

NOVETATS

"No, no, Nanette", altra vegada "No, no, Nanette".

D'aquesta opereta que triomfa quan l'opereta ha mort, ja n'havíem parlat. De manera que no cal tornar-hi.

Diem ara que la presentació ha estat deficientíssima, indigna d'un gran teatre com és Novetats, i que, excepte Mary Myram i Louisard, tota la resta de la companyia ens ha semblat tan deficient com el decorat.

Per avui hi ha anunciat, amb "El Místic", el benefici d'En Torrents. Li desitgem un èxit.

ROMEA

Segueix "El carrer" al cartell. I hi segueix amb el mateix èxit del dia de l'estrena.

Cada dia agrada més al públic. Sembla que hi ha obra per dies, per molts dies.

TALIA

Val a dir-ho, sí, senyors: "Gardènia", l'esplèndida obra de J. M. de Sagarra, cada dia té més èxit. Ultra els mèrits de l'obra—que reconeixerà tot Barcelona—, hi ha els de la interpretació.

Enriqueta Torres, la gran actriu, fa una creació de la protagonista. I la resta de la companyia—sobretot Ramon Caralt—es mereix els aplaudiments amb què el públic premia el seu treball.

El passat dimecres s'estrenà "Els prínceps caiguts", la primera obra dramàtica que Marcellí Domingo escriu en català. L'obra obtingué un triomf sorollós.

En parlarem en el número vinent.

ESPANYOL

Segueix representant-se amb èxit "Music-Hall o L'últim amor de Marion".

El públic surt molt satisfet de l'obra, de la presentació, i de la interpretació, en la qual s'ha de destacar la labor immillorable de Josep Clapera—fet un gran actor de debò—, i la de Rosa Hernàez, que ens ha demostrat posseir un fort temperament dramàtic.

Avui s'estrena el vodevil en tres actes de R. Portusach, "Conquista'm el marit".

VICTÒRIA

Al Victòria trobaren, a començament de temporada, una obra: "El romeral", que els donà molts diners. Ara n'han trobat una altra: "La tirana del candil", dels mateixos autors, que els en donarà tants com "El Romeral".

Tant l'obra com la companyia vénen precedides de gran fama.

En el número vinent en parlarem.

APOLO

Demà celebra la seva funció de benefici la simpatiquíssima Empar Saus. Empar Saus és una de les grans típles còmiques que ens queden.

Per al seu benefici ha triat "L'as" i "La rosa del azafràn". Li desitgem un èxit.

A. S. M.

A la penya del "Cafè de la Rambla" es comentava la crisi de natalitat masculina que reporten les estadístiques.

—Neixen deu dones per cada dos nois—deia En Capella.

Aleshores En Mussoles, que és l'home que està més al corrent de les novetats teatrals, va replicar:

—Les estadístiques diran el que vulgueu, però en el teatre només neixen homes. Mirèu aquesta temporada: "L'home que faltava", "L'home que s'havia de morir", "L'home que no sabia ésser ric" i ara anuncien "L'home que torna"...

Encara voleu més homes?

L'"afición" per les "corridas de toros" guanya terreny. Els upetistes poden estar contents. Ja no és el "Midi", ja no és a Bordeus, només, on volen celebrar-ne. En volen celebrar també a la Bretanya.

El mal és que s'han aixecat moltes protestes i que la societat protectora d'animals ha suplicat a M. Tardieu que hi intervingui. I el diputat president del grup parlamentari per a

Conyac Valdespino "F. L. B." i "Extra"

la defensa dels animals, ha fet conèixer el seu propòsit d'interpellar el govern sobre aquesta qüestió.

A Europa hi ha diverses dones que segueixen els cursos de les facultats de teologia.

Aquesta qüestió de l'ordenació de les dones agità molt de temps l'Església presbiteriana d'Amèrica. Ha estat molt debatuda, i en part resolta favorablement en un recent congrés de les Esglésies de Nova York. Una assemblea general, però, decidirà d'una manera definitiva el vinent més de setembre.

De totes maneres són molt nombrosos els "clergimen" que no volen que entre ells hi hagi "clergiwomen" per raons de conveniència i en nom de la família...

Les dones, arribaran a predicar des de la trona sobre les dolces febleses de la carn?...

En una església de Romania han mort més de cent mil persones cremades vives.

Cal exigir responsabilitats.
Què feien els sants?

El ja tristament cèlebre bisbe de Tortosa prohibí una manifestació religiosa al laboriós i catalaníssim poble d'Alcanar per tal com era en honor de Sant Jordi.

Sant Jordi gloriós! Patró de Catalunya! Caldrà que repetiu una vegada més la vostra gesta heroica. A Catalunya queda, avui encara, més d'un drac!

Ara de la plaça de la Constitució ja no n'haurien de dir aquest nom.

N'haurien de dir Plaça de Sant Jordi.
Trobem que seria molt més just.

Visca la normalitat.

Visca la pacificació dels esperits.

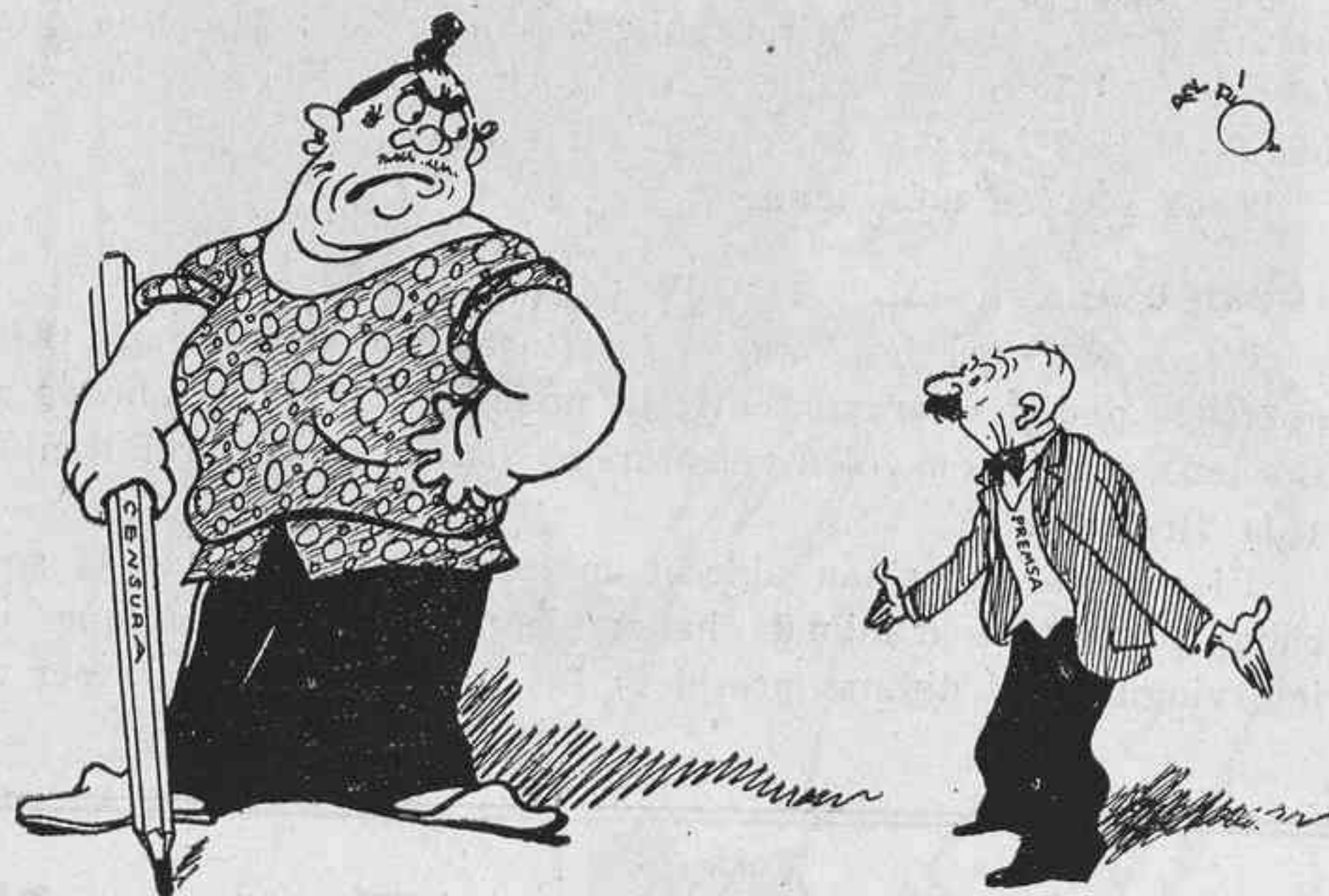
Visca la pau social.

(Llegiu la informació de l'arribada d'En Compte.)

A Vic estan de sort. L'alcalde ha cridat els directors dels periòdics i els ha dit que els permetia que ells mateixos es fessin la censura.

A Barcelona els directors dels diaris visiten el governador perquè es suavitzí la censura, i cada dia surten amb més blancs els diaris.

Solució: De Barcelona a Vic passant... per la censura.

MATRIMONI IMPOSSIBLE

—Una mica més de llibertat, senyora!

En pocs dies dos nous accidents en passos a nivell.

La millor obra que podria fer-se a Espanya seria suprimir-los tots.

La diada de Sant Jordi, a la Diputació, foren repartits, com de costum, uns prospectes anunciadors de la "Caixa d'Estalvis". Aquest any, però, redactats en el nostre idioma i amb una prosa de J. Ruyra, ben escaient.

Celebrem el canvi i en donem gràcies a llurs instituïdors.

Els incansables regidors vilafranquins han acordat retituir el nom a la "Plaça de la República", a la qual els dictadoretos posaren el nom d'Alfons XIII.

Si se n'assabenta en Gassó i Vidal, agafarà una enrabiada. Sort que no llegeix aquestes petiteses!

Per fi, Jaume Julià, el darrer dels encartats de Garraf que restava empresonat, sortí de la Model a un quart de cinc del divendres darrer.

L'ESQUELLA li dona, també, la benvinguda.

Uns enginyers alemanys han presentat un projecte que consisteix en eixugar una gran part del mar del Nord per a crear-hi una terra — segons diuen — extraordinàriament rica.

Cal que els fabricants de paper secant intensifiquin llur producció. Deuran necessitar-ne molt.

Ha desaparegut un dels vells cafès de Barcelona: el Continental, recó de tertúlia dels nostres homes polítics i intel·lectuals.

L'ESQUELLA ho lamenta. La vida va donant passos endavant, i ens pren les coses típiques barcelonines.

El Perilla—No ens interessa prou.

A. N.—Es publicarà quan podrem. Car heu de pensar que tenim molt original.

I. N.—No està prou bé d'ortografia. Pensi que l'amor a Catalunya es demostra també aprenent a escriure en català.

R. O.—Ho publicarem. Però no es despacienti si triguem una mica.

A. C. (Salt)—Està més bé que abans. Però encara no encara no...

J. Ll.—Es defectuós de mètrica.

V. C.—Anirà un dels versos.

L. L.—No passaria.

A. B. i N.—Vostè pot escriure coses millors que les que ens envia.

J. S.—No passaria.

J. M. G.—No està prou bé de versificació.

M. J. M.—No ens acaba de fer el pes.

P. C.—No passaria.

R. C.—No és prou correcte de forma, i si veia la feina que tenen els nostres redactors!

J. S. C.—No passaria pas.

Chahbhine—El dibuix és dolentíssim. Mireu, però, "La Campana", que hi trobareu quelcom.

Ll. R. C.—Us diem amb franquesa que aquest no ens agra-

da. Vós sabeu i podeu fer quelcom molt millor, que ho esperem amb gust.

F. S. M.—No podem complaure-us. Si llegiu els nostres Mestres força i intenteu escriure'n d'altres, potser més endavant us en publicarem alguna.

Quimón.—Appliqueu-vos. Endevinem en vós un possible col·laborador, si no abuseu de la producció.

R. A. S.—Acceptarem la vostra col·laboració si us emmotlleu a les normes d'aquest periòdic. Tingueu compte, però, de fer coses curtes i d'interès.

E. C.—No sostenim altra correspondència que aquesta secció.

P. C. J.—Aquestes coses us molesten? En aquest món hem de tenir molta paciència.

S. S.—Ha passat l'oportunitat i ho lamentem, perquè ens agradava.

J. A. d'E.—Acceptem que us agradi la poesia i feu esforços per escriure'n. El que no tolerarem és que signeu, com a vostres, versos d'altri.

Maria-Rosa.—Massa llarg, senyoreta.

C. G.—L'ESQUELLA admet col·laboració espontània, però posa certes condicions. Coses curtes, poques poesies i tot l'original escrit en una sola cara de paper i, a ésser possible, a màquina.

Josepet.—Satírics, sí. Pornogràfics, no. El seu treball el conceputem dels segons, i va al cove.

El 13.—Si ens doneu el nom i l'adreça, potser ho publicarem.

D. T. (Manresa).—El dibuix no està prou bé. La prosa, massa llarga. Preneu com a vostre el que diem a C. G.

V. G. C.—N'acceptem un. Els altres són, encara, imperfectes. Tingueu cura de no usar paraules que el nostre diccionari ja no admet, perquè per aquest motiu hem de refusar-vos els dos sonets.

J. H. T.—No pot anar. No podem, tampoc, recomanar-vos cap llibre. Sou vós mateix qui deveu estudiar i llegir les poesies dels mestres.

J. S. A.—No, senyor, no. Mai no publicarem una cosa semblant. A aquests, ni nosaltres ni ningú no deu perdonar-los.

Demòfil (Sarreal).—Ha passat l'oportunitat.

Ll. R. C.—Va.

J. C. S.—Amb aquesta "Confessió" ni el capellà us absoldria. I que n'és de dolenta!

M. B. S.—No pot anar.

E. R. T.—Si teniu paciència i canvieu de tema, potser els fareu millor.

I. Tort.—No faci més dibuixos; dediqui's a coses més fàcils, com per exemple fer mitja, figures de pessebre, etc., etc.

Alentorn.—Vostè té pasta de poeta, però en té per temps; vagi fent, i d'aquí uns quants anys envii alguna cosa.

Sebastià Mir.—Aniran algun dia els seus versos, però no puc dir-li quan.

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

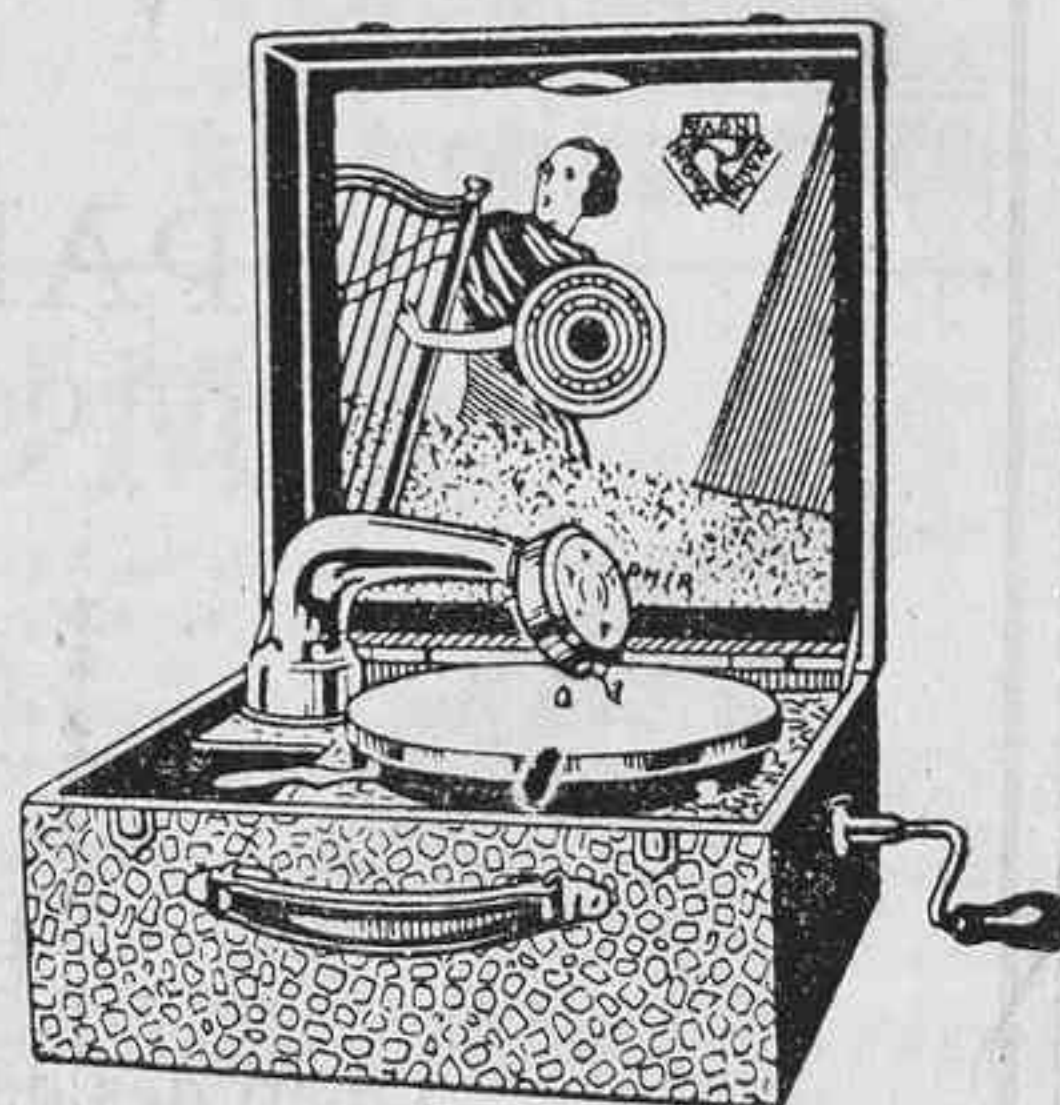
Imp. L'ESQUELLA i "La Campana", Om, 8, Barcelona

OFERIM GRATUITAMENT

UN OBSEQUI DE PARIS
a elecció dels afortunats

1000 FONÒGRAFS o

1000 APARELLS DE T. S. F.

com a propaganda, als 1000 primers lectors de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA que trobin la solució exacta al jeroglífic que va a continuació, i es conformin amb les nostres condicions. Reemplaceu els punts per les lletres que falten i trobareu els noms de tres ciutats d'Espanya.

M. D. I.

B. R. E. O. A

B. L. A.

Remeteu aquest anunci, completat, als

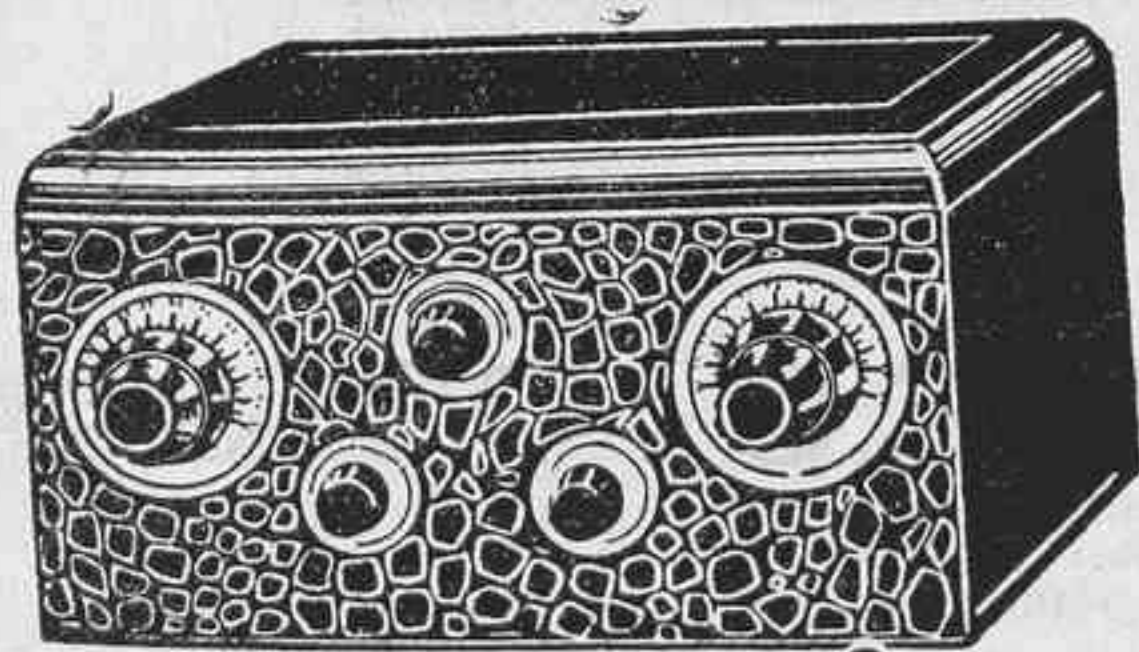
Establiments EMYPHONE

SERVEI N.º 5100 A.

17, rue Sedaine - PARIS (França)

Adjunteu un sobre, posant-hi clarament el nom i l'adreça

NOTA.—La correspondència per a l'estranger cal franquejar-la amb un segell de 40 cèntims

Exposició de Barcelona 1930

Oberta des de les 10 del matí, fins les 9 de la nit.

Preu d'entrada al recinte 1,05 pessetes

PALAU d'ART MODERN

Obert de les 10 del matí a dos quarts de sis de la tarda. ENTRADA GRATUITA

POBLE ESPANYOL

Obert des de les 10 del matí, fins les 9 de la nit

Preu d'entrada, 0,55 pessetes

PALAU DE LES MISSIONS

Oberts de 10 a 1 del matí i de tres a vuit de la tarda

Preu d'entrada 0,50 pessetes

PAVELLÓ REIAL

Obert des de les 10 a la 1 del migdia i des de les 4 fins les 7 de la tarda

ENTRADA GRATUITA

PALAU D'AGRICULTURA

ENTRADA GRATUITA

GRAN PARC D'ATRACCIONS

Colección Diamante

Van publicados
125 tomos

1. <i>Campeones. Doloras, 1.ª serie.</i>	35. José Estremera. <i>Fábulas.</i>	64. Alfonso Karr. <i>Buscar tres pies al gato.</i>	100. <i>Novelas picarescas. Lasarillo de Tormes y Rinconete y Cortadillo.</i>
2. — <i>Doloras, 2.ª serie.</i>	36. E. Pardo Bazán. <i>Novelas cortas.</i>	65. Francisco Pi y Arsuaga. <i>El Cid Campeador.</i>	101. J. León Pagano. <i>La balada de los sueños.</i>
3. — <i>Humoradas y cantares.</i>	37. E. Fernández Vaamonde. <i>Cuentos amorosos.</i>	66. Vital Aza. <i>Pamplinas.</i>	102. A. Guerra. <i>Polvo del camino.</i>
4. — <i>Pequeños poemas, 1.ª serie</i>	38. E. Pardo Bazán. <i>Hombres y mujeres de antaño.</i>	67. A. Peña y Goñi. <i>Río revuelto</i>	103. Camilo Castello Branco. <i>María Moisés.</i>
5. — <i>Pequeños poemas, 2.ª serie</i>	39. J. de Burgos. <i>Cuentos, cantares y chascarrillos.</i>	68. E. Gómez Carrillo. <i>Tristes idilios</i>	104. Graça Deledda. <i>Cuentos de la Cerdeña.</i>
6. — <i>Pequeños poemas, 3.ª serie</i>	40. E. Pardo Bazán. <i>Vida contemporánea.</i>	69. Nicolás Estévez. <i>Calandracas.</i>	105. <i>Antología taurina.</i>
7. — <i>Colón, poema.</i>	41. Jacinto Laballa. <i>Novelas intimas.</i>	70. V. Blasco Ibáñez. <i>A la sombra de la higuera.</i>	106. Manuel Carretero. <i>La espuma de Venus.</i>
8. — <i>Drama Universal, poema, primer tomo.</i>	42. — <i>mas.</i>	71. A. Dumas, hijo. <i>La Dama de las Camelias.</i>	107. Federico Rahola. <i>Los ingleses vistos por un latino.</i>
9. — <i>Drama Universal, poema, segundo tomo.</i>	43. Fr.ª Sarasate de Mena. <i>Cuentos vascongados</i>	72. J. M. Bartrina. <i>Versos y prosa.</i>	108. Eça de Queiroz. <i>La nodriza.</i>
10. — <i>El Licenciado Torralba.</i>	44. F. Pi y Margall. <i>Dialogos y artículos.</i>	73. F. Barado. <i>En la brecha.</i>	109. A. de Chamisso. <i>Pedro Schlemihl ó el hombre que ha perdido su sombra.</i>
11. — <i>Poesías y Fábulas, 1.ª serie</i>	45. Charles de Bernard. <i>La casa de los amantes</i>	74. Luis Taboada. <i>Notas alegres.</i>	110. M. Sarmento. <i>Así.</i>
12. — <i>Poesías y Fábulas, 2.ª serie</i>	46. Eugenio Sue. <i>La Condesa de Lagarde.</i>	75. Xavier de Montepín. <i>La señorita Tormenta.</i>	111. Felipe Trigo. <i>A todo honor.</i>
13. E. Pérez Escribá. <i>Fortuna.</i>	47. R. Altamira. <i>Novelitas y cuentos.</i>	76. A. Zozaya. <i>De carne y hueso.</i>	112. Manuel Ugarte. <i>Los estudiantes de París.</i>
14. A. Lasso de la Vega. <i>Rayos de luz</i>	48. J. López Valdemoro (El Conde de las Navas). <i>La niña Araceli.</i>	77. X. de Montepín. <i>Muerto de amor</i>	113. Fray Luis de León. <i>La perfecta casada.</i>
15. F. Urrecha. <i>Siguiendo al muerto</i>	49. R. Soriano. <i>Por esos mundos...</i>	78. Conde León Tolstol. <i>Venid á mi...</i>	114. Jorge Manrique. <i>Poesías.</i>
16. A. Pérez Nieva. <i>Los humildes.</i>	50. L. Taboada. <i>Perfiles cómicos.</i>	79. A. Calderón. <i>A punta de pluma.</i>	115. El Abate Prévost. <i>Manón Lescaut.</i>
17. S. Rueda. <i>El gusano de luz.</i>	51. B. Pérez Galdós. <i>La casa de Shakespeare.</i>	80. Enrique Murger. <i>Elena.</i>	116. J. Givanel Mas. <i>Prosa epistolar</i>
18. O. Frontaura. <i>Gente de Madrid.</i>	52. J. Ortega Munilla. <i>Fifina.</i>	81. Luis Taboada. <i>Siga la broma.</i>	117. J. Givanel Mas. <i>Devocionario poético.</i>
19. Miguel Melgosa. <i>Un viaje á los infiernos.</i>	53. F. Salazar. <i>Algo de todo.</i>	82. L. G. de Giner. <i>La Samaritana.</i>	118. Miguel A. Ródenas. <i>De las majadas al Otero.</i>
20. Miguel Melgosa. <i>Un viaje á los infiernos.</i>	54. Mariano de Gavia. <i>Cuentos en guerrilla.</i>	83. Cyrano de Bergerac. <i>Viaje á la luna.</i>	119. E. Marquina. <i>Juglarías.</i>
21. A. Sánchez Pérez. <i>Botones de muestra.</i>	55. Felipe Pérez y González. <i>Peccata minuta.</i>	84. E. Antonio Flores. <i>¡Huérfana!</i>	120. Gabriel Miró. <i>Los amigos, los amantes y la muerte.</i>
22. J. M. Matheu. <i>¡Rataplan!</i>	56. Francisco Aloántara. <i>Córdoba.</i>	85. Ivan Tourguenoff. <i>Hamlet y Don Quijote.</i>	121. S. Rusñol. <i>Hojas de la vida.</i>
23. T. Guerrero. <i>Gritos del alma.</i>	57. Joaquín Dicenta. <i>Cosas mías.</i>	86. A. Pestana (Oaíel). <i>Cuentos.</i>	122. F. de Lamartine. <i>Rafael.</i>
24. Tomás Luceño. <i>Romances y otros excesos.</i>	58. López Silva. <i>De rompe y rasga.</i>	87. Angel Guerra. <i>Al sol.</i>	123. A. Karr. <i>El perro de Sir John</i>
25. L. Ruiz Contreras. <i>Palabras y plumas.</i>	59. Antonio Zozaya. <i>Instantáneas.</i>	88. T. Dostolewsky. <i>Alma infantil.</i>	124. E. Zamacola. <i>Rick.</i>
26. R. Sepúlveda. <i>Sol y Sombra.</i>	60. J. Zahonero. <i>Cuentecillos al aire</i>	89. E. de Amlols. <i>Aire y Luz.</i>	125. A. de Lamartine. <i>Graziella.</i>
27. J. López Silva. <i>Migajas.</i>	61. L. Taboada. <i>Colección de tipos.</i>	90. L. Garoía de Giner. <i>Valentina.</i>	
28. F. Pi y Margall. <i>Trabajos sueltos</i>	62. Beaumarchais. <i>El Barbero de Sevilla.</i>	91. E. de Amlols. <i>Manchas de color.</i>	
29. E. P. Bazán. <i>Arco iris, cuentos.</i>	63. Angel R. Chaves. <i>Cuentos de varias épocas.</i>	92. Voltaire. <i>Zadig y Micromegas.</i>	
30. E. Rodríguez Solís. <i>La mujer, el hombre y el amor.</i>		93. M. Ugarte. <i>Mujeres de París.</i>	
31. M. Matos (Corzuelo). <i>¡Alaluyas finas!</i>		94. Obras menores de Cervantes.	
32. E. Pardo Bazán. <i>Por la España pintoresca (viajes).</i>		95. Obras menores de Cervantes.	
33. A. Flores. <i>Doce españoles de brocha gorda.</i>		96. J. Pérez Zúñiga. <i>Chapucerías.</i>	
		97. Voltaire. <i>Candido.</i>	
		98. Goethe. <i>Las amarguras del joven Werther.</i>	
		99. J. Benavente. <i>Teatro rápido</i>	

Precio de cada tomo: Ptas. 0'60

OBRES D'EN C. GUMÀ

	Ptes.
<i>Fruyta del temps.</i> —Colecció de poesias, formant quatre tometes titolats: <i>Fruyta amarga, Fruyta verda, Fruyta agre-dolsa y Fruyta madura</i> ; segona edició ilustrada. Cada tomet 0'60 de pesseta; tots junts.	2'40
<i>L'amor, lo matrimoni y'l divorci</i>	0'60
<i>Del bressol al cementiri</i>	0'60
<i>Buscant la felicitat</i>	0'60
<i>Petóns y pessichs</i>	0'60
<i>Barcelona en camisa</i>	0'60
<i>Lo deù del sigle</i>	0'60
<i>¿Home o dona?</i>	0'60
<i>La dona nua (¡Moralment!)</i>	0'60
<i>Tipos y topes (Colecció de retratos)</i>	0'60
<i>¡Guerra al cólera! Instruccions pera combatrel.</i>	0'60
<i>Cia y català. Llissons de gramàtica parda</i>	0'60
<i>Don Quijote de Valcarca</i>	0'60
<i>¡Ecce Homo! Monòlech en nn acte y en vers</i>	0'60
<i>Filomena.</i> —Viatje de recreo al interior d'una dona	0'60
<i>Lo cólera y la miseria, y una carta al Dr. Ferrán</i>	0'60
<i>Sobre las donas.</i> —Polémica entre C. Gumà y Fantástich	0'60
<i>Vuyts y nous.</i> —Ab lo «retrato» del autor	0'60
<i>20 minuts de broma.</i> —Un tomet que conté dos monòlechs representables, titolats <i>Tres micos y Un cessant</i>	0'60
<i>La Exposició Universal.</i> —Humorada agre-dolsa	0'60
<i>Una aventura de amor.</i> —Ilustrada per M. Moliné	0'60
<i>Cansóns de la flamarada.</i> —Un tomo de 128 págs.	1'50
<i>La primera nit.</i> —(Impresions de un nuvi)	0'60
<i>Lo dia que'm vaig casar.</i> —(Impresions d'una nuvia)	0'60
<i>Drapets al sol.</i> —Escándol humorístich, ilustrat	0'60
<i>Quinze dies a la lluna.</i> —Gatada en vers, ilustrada	0'60
<i>Ni la teva ni la meva.</i> —Comedia en 3 actes y en vers	2'40
<i>Un viatge de nuvis.</i> —Humorada en vers, ilustrada	0'60
<i>¿Quina dona vol vostè?</i> —Humorada en vers, ilustrada	0'60
<i>Lo primer dia.</i> —Juguet cómich lirich, en un acte	0'20
<i>Art de festejar.</i> —Catecisme amorós, en vers, ilustrat per M. Moliné	0'60
<i>Guía del conquistador.</i> —2.ª part del <i>Art de festejar</i>	0'60
<i>¿Colon o Carnestoltes?</i> —Ensarronada cómica municipal; ilustració de M. Moliné	0'60
<i>Pelegrins a Roma.</i> —Viatje bufo-trágic en vers, ilustr.	0'60
<i>¿Per qué no's casan los homes?</i> —Humorada en vers, ilustrada	0'60
<i>¿Per qué no's casan las donas?</i> —Humorada en vers, ilustrada	0'60
<i>La salsa del amor.</i>	0'60
<i>Lo món per un forat.</i> —Humorada en vers, ilustrada	0'60
<i>De la Rambla a la Manigua.</i> —Aventuras d'un reservista, ilustrada	0'60
<i>Blanchs y negres, ó la qüestió de Cuba,</i> ilustrada	0'60
<i>Un casament a proba.</i> —Humorada en vers, ilustrada	0'60
<i>La senyora de tothom.</i> —Humorada en vers	0'60
<i>Lo libre de les cent veritats.</i> —Edició ilustrada.	0'60
<i>El pecat de Eva.</i> —Humorada en vers, ilustrada	0'60
<i>Agencia de matrimonis.</i> —Humorada en vers, ilustrada	0'60
<i>Entre faldillas y pantalons.</i> —Humorada en vers, ilustrada	0'60
<i>Sota la parra.</i> —Colecció de cantars	0'60
<i>Mil y un pensaments.</i> —Colecció de máximas y sentiments.—Un tomo de unas 100 páginas	(agotada)
<i>Lo Rosari de l'Aurora.</i> —Album humorístich, ab caricaturas	(agotada)
<i>Gos y gat.</i> —Juguet cómich en un acte y en vers	(agotada)
<i>Un cap-mas.</i> —Juguet cómich en un acte y en vers	(agotada)
<i>Lo pot de la confitura.</i> —Colecció de poesias	(agotada)
<i>Cura de cristiá.</i> —Juguet cómich en un acte y en vers	(agotada)
<i>Guía cómica de la Exposició Universal.</i> —Un tomo de 100 páginas, ab un plano y varis dibuixos	(agotada)
<i>Una casa de despesas.</i> —Juguet cómich en un acte	(agotada)
<i>Ensenyansa superior.</i> —Juguet cómich en un acte	(agotada)
<i>¡Abaix lo existent!</i> —Disbarat cómich en un acte	(agotada)
<i>L'amor es cego.</i> —Juguet cómich en un acte y en vers	(agotada)
<i>Lo Marqués de Carquinyoli.</i> —Juguet cómich en un acte	(agotada)
<i>Jesús Maria Joseph!</i> —Juguet cómich en un acte	(agotada)
<i>¿Com se pesca un marit?</i> —Humorada en vers, ilustrada	(agotada)

Per la concòrdia

Ell no para mai; sempre salta d'un cantó a l'altre.